

УДК 336.225.2:005(045)

АКИМОВА Л. М.,

к.е.н., доцент

кафедри фінансів і економіки природокористування
Національного університету водного господарства та природокористування**ЛИСАЧОК А. В.,**

магістрант студентка 5 курсу

кафедри фінансів і економіки природокористування
Національного університету водного господарства та природокористування

СИСТЕМА ПОДАТКОВИХ ОРГАНІВ ТА ЇХ РОЛЬ У ПОДАТКОВОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ

Анотація. Проаналізовано думки різних вчених щодо поняття “податковий менеджмент”, розглянута структура податкового менеджменту, визначено податкові органи, які здійснюють управління в сфері оподаткування, охарактеризована їх роль в процесі діяльності, визначена правова основа діяльності Державної фіскальної служби України.

Ключові слова: податковий менеджмент, державний податковий менеджмент, корпоративний податковий менеджмент, персональний податковий менеджмент, податкові органи.

Акімова Л. Н., к.е.н., доцент кафедри фінансов і економіки природопользования, Национального университета водного хозяйства и природопользования

Лисачок А. В., магистрант, студентка 5 курса Национального университета водного хозяйства и природопользования

СИСТЕМА НАЛОГОВЫХ ОРГАНОВ И ИХ РОЛЬ В НАЛОГОВОМ МЕНЕДЖМЕНТЕ

Аннотация. Проанализированы мнения различных ученых относительно понятия “налоговый менеджмент”, рассмотрена структура налогового менеджмента, определены налоговые органы, осуществляющие управление в сфере налогообложения, охарактеризована их роль в процессе деятельности, определена правовая основа деятельности Государственной фискальной службы Украины.

Ключевые слова: налоговый менеджмент, государственный налоговый менеджмент, корпоративный налоговый менеджмент, персональный налоговый менеджмент, налоговые органы.

Akimova L. N., PhD of economic science, assistant professor of the Department of finance and environmental sciences, National University of Water and Environment

Lysachok A. V., magistrate, 5th year student, National University of Water and Environment

SYSTEM OF TAX BODIES AND THEIR ROLE IN TAX MANAGEMENT

Annotation. The views of various scientists on the notion of “tax management” are analyzed, the structure of tax management is considered, the tax bodies that manage taxation are defined, their role in the process of activity is defined, the legal basis of the State Fiscal Service of Ukraine is defined.

Key words: tax management, state tax management, corporate tax management, personal tax management, tax authorities.

Актуальність проблеми. В умовах інтеграційних процесів податкова система відіграє важливу роль у формуванні доходної частини бюджету країни. Для стабільного функціонування та створення гармонізації взаємовідносин у країні між органами, котрі ведуть податковий контроль у сфері оподаткування, створена відповідна система податкових органів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Система податкових органів та їх роль у податковому менеджменті знаходить своє відображення в працях вітчизняних науковців: О.В. Галахова Ю. С. Гринчук, В. Ю. Гринчук, І. О. Горленко, Д. І. Деми, О.В. Зайцева, Ю. Б. Іванова М. В. Карпа, В. В. Карпова, А. Я. Кізіма, А. І. Крисоватого, В. П. Маринець, Г. П. Мартинюк, Т. О. Скоромцової, О. М. Тимченко, І. В. Шевчук, Б. П. Яреми.

Метою статті є розкрити сутність поняття “податковий менеджмент”; розглянути структуру податкового менеджменту; визначити податкові органи, які здійснюють управління в сфері оподаткування; охарактеризувати роль зазначених органів в процесі їх діяльності; визначити правову основу діяльності Державної фіскальної служби України.

Виклад основного матеріалу. В сучасних реаліях сьогодення у системі органів, які здійснюють мобілізацію грошових ресурсів до централізованих фондів держави, податкові органи посідають важливе місце, оскільки вони здійснюють контроль за своєчасним та повним надходженням основної частини податків та зборів, що сплачують платники податків на території України. Для врегулювання даного процесу, тобто, для вдосконалення взаємовідносин між платниками податків і державою, виникла така галузь знань як податковий

менеджмент. Для кращого розуміння даного питання доцільно надати дефініцію поняттю “податковий менеджмент”, оскільки в літературі економічного спрямування відсутнє єдине визначення даного поняття.

На думку Б. Яреми податковий менеджмент – це сукупність прийомів та методів організації податкових відносин з метою забезпечення формування дохідної частини бюджету, централізованих цільових фондів держави та впливу податків на розвиток виробництва і соціальної сфери [1].

Однак, М. Карп вважає, що податковий менеджмент – це процес управління з використанням методів впливу податкового механізму на податкову систему з метою реалізації податкової політики [2, с. 47].

З інших позицій визначає податковий менеджмент Я. Литвиненко, розуміючи під ним систему принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов’язаних з вибором податкової системи, розрахунком податкових зобов’язань, постійним контролем за їх здійсненням [1].

Науковець О. Тимченко стверджує, що податковий менеджмент – це сукупність прийомів та методів організації податкових відносин із метою забезпечення формування дохідної частини бюджету та впливу на розвиток виробництва й соціальної сфери [3].

Погоджуємось з більшістю дослідників, що податковий менеджмент являє собою систему певних прийомів та методів організації податкових відносин, пов’язаних з вибором податкової системи, розрахунком податкових зобов’язань, постійним контролем за їх здійсненням, а також, відповідним формуванням дохідної частини бюджету країни.

Податковий менеджмент включає три рівні, які взаємопов’язані між собою (рис. 1).

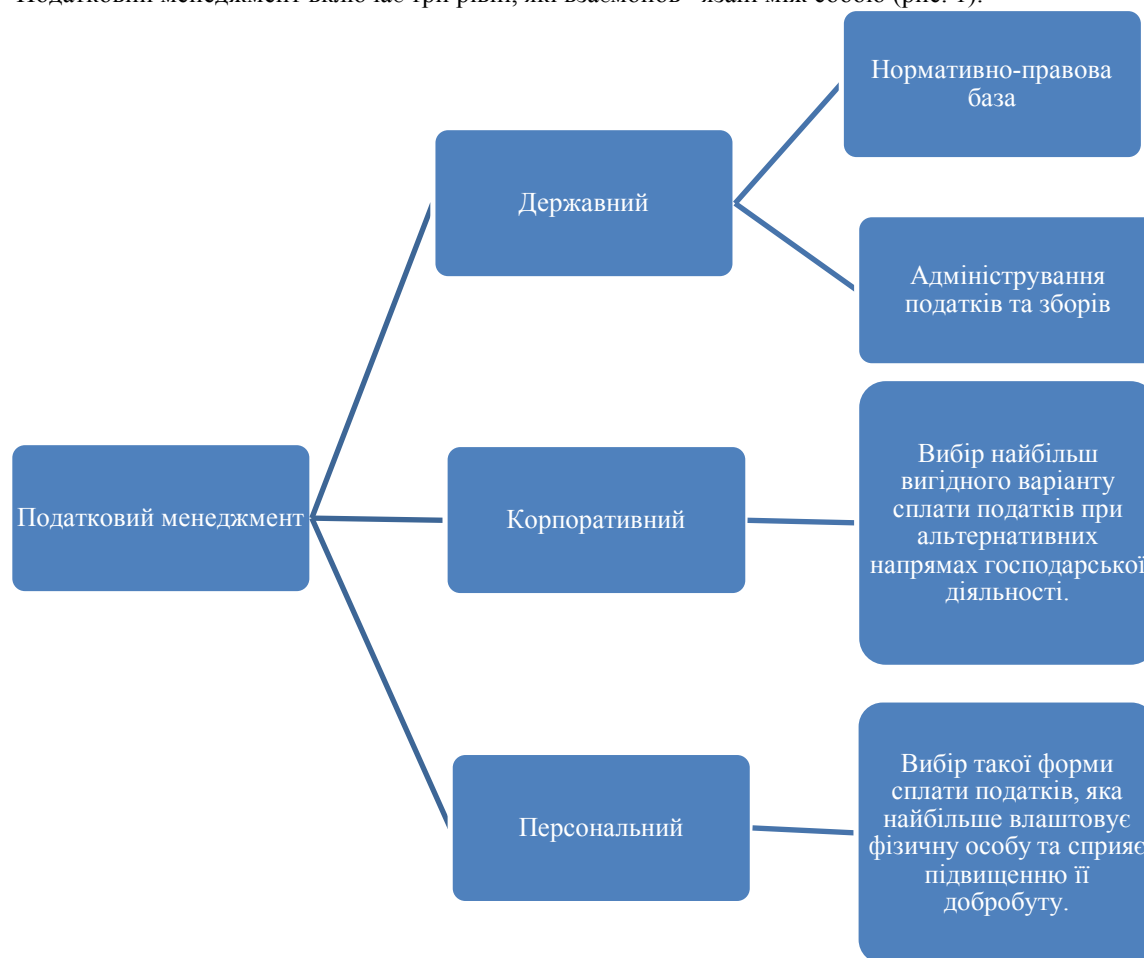

Рис. 1. Структура податкового менеджменту

Примітка: складено автором на основі джерела [4]

Науковці Д. Дема, І. Шевчук, Г. Мартинюк державний податковий менеджмент визначається як процес управління податковою системою держави з метою реалізації податкової політики. Процес управління податковою системою полягає в тому, що уповноважені органи, перш за все, обирають напрям функціонування та розвитку податкової системи, який виражається в податковій політиці [4, с. 14].

Корпоративний податковий менеджмент – це складова фінансового менеджменту, що передбачає розробку управлінських рішень, спрямованих на формування і підвищення ефективності фінансового потенціалу підприємства, регулювання його взаємовідносин з державою в процесі перерозподілу доходів і наповнення державного бюджету. Корпоративний податковий менеджмент не зводиться до абсолютної мінімізації податкових платежів, а передбачає вибір найбільш ефективного варіанту сплати податкових платежів при альтернативних напрямках його господарської діяльності [4, с. 16].

Зазначимо, що персональний податковий менеджмент – це складова управління особистими доходами громадян із врахуванням чинної системи оподаткування [5, с. 96]. Сферою його застосування є податкові платежі фізичних осіб, які мають приватний характер, а також вибір такої системи сплати податків, яка найбільше влаштовує та сприяє підвищенню добробуту громадян. Звісно громадяни не мають впливу на ті чи інші податкові процедури, що регламентовані законодавчо, проте, вони б могли обрати режим оподаткування, який максимально їх влаштовує.

На нашу думку, варто визначити податкові органи, які здійснюють управління в сфері оподаткування. З погляду податкового менеджменту, вони представлені у вигляді трьох груп рис. 2.

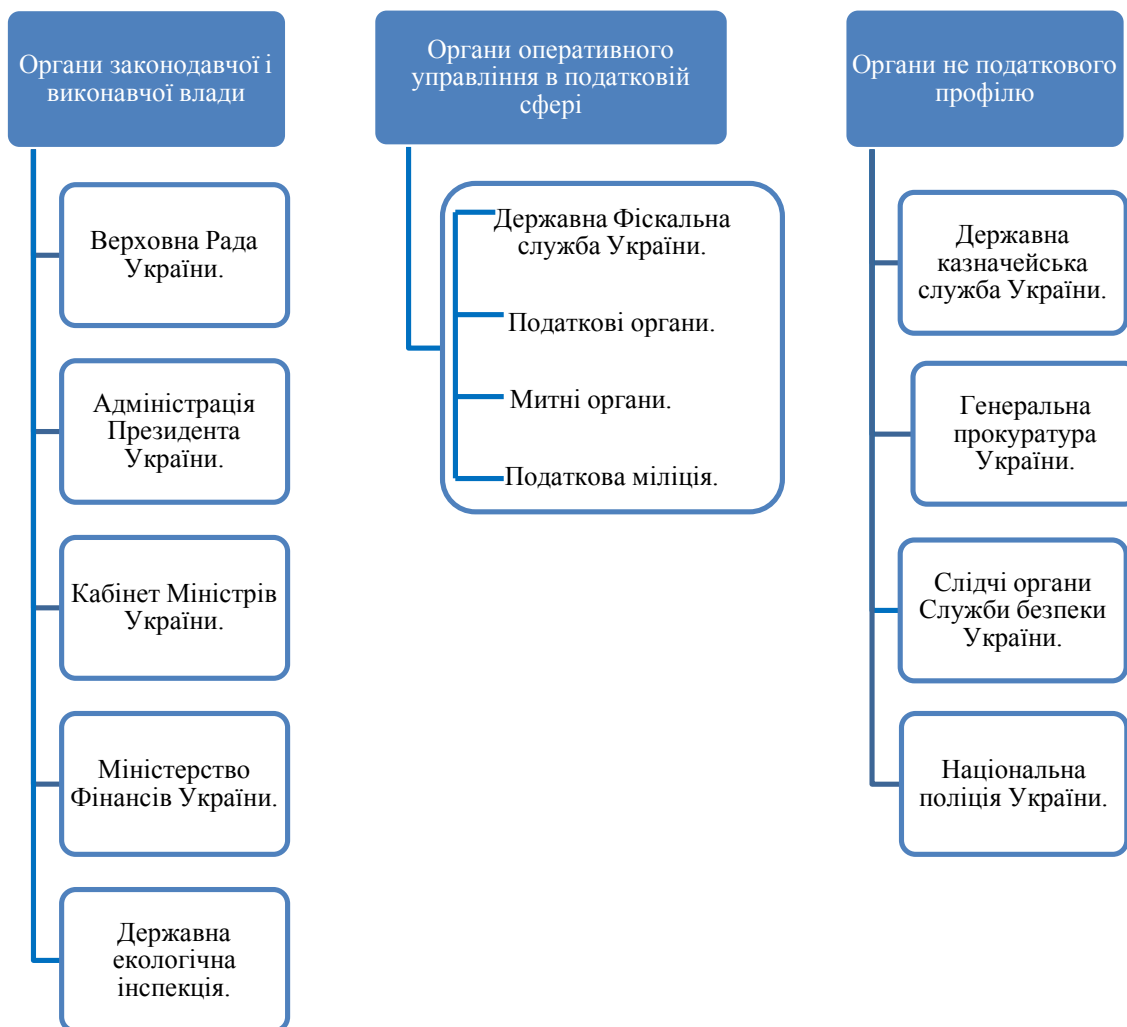

Рис. 2. Податкові органи, які здійснюють управління у сфері оподаткування з погляду податкового менеджменту

Примітка: складено автором на основі джерела [6]

Органи законодавчої і виконавчої влади. Верховна Рада України здійснює законотворчу діяльність у сфері оподаткування, бере участь у плануванні податків, розглядаючи і затверджуючи проект бюджету на наступний рік. Адміністрація Президента України видає Укази з питань оподаткування, що не урегульовані законодавчими актами. Кабінет Міністрів України і Міністерство фінансів України здійснюють:

- розроблення заходів щодо фінансового і податкового стимулювання підприємницької діяльності в державі;
- розроблення проектів нормативів відрахувань від загальнодержавних податків у місцеві бюджети;
- забезпечення виконання державного бюджету, фінансового поповнення державних позабюджетних фондів;
- розроблення заходів щодо удосконалення податкової політики і податкової системи;
- розроблення інструкцій і методичних вказівок з питань оподаткування;
- методичне управління бухгалтерським обліком і звітністю підприємств і порядком складання звітності;
- узагальнення практики застосування податкового законодавства і внесення пропозицій з удосконалення цього законодавства [6].

Ще одним органом виконавчої влади є Державна екологічна інспекція України (далі – Держекоінспекція України), Положення про діяльність цього відомства, затверджено Указом Президента України від 13 квітня 2011 р. № 454/2011. Відповідно до даного Положення Держекоінспекція України входить до системи органів виконавчої влади та утворюється для забезпечення реалізації державної політики із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів. Держекоінспекція України відповідно до покладених завдань:

- узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до її компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України та подає їх Міністрам для погодження і внесення в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України;

- здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням центральними органами виконавчої влади та їх територіальними органами, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності і господарювання, громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами - нерезидентами вимог [7].

До органів оперативного управління в податковій сфері відносять Державну фіскальну службу України. Дане відомство було створено Постановою Кабінету Міністрів від 21 травня 2014 року № 236 шляхом реорганізації Міністерства доходів і зборів. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів від 21 травня 2014 року № 236 “Про Державну фіскальну службу України” Державна фіскальна служба України (далі – ДФС) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів і який реалізує державну податкову політику, державну політику у сфері державної митної справи, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок), державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового, митного законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску.

Відповідно до даної Постанови основними завданнями ДФС є:

1. Реалізація державної податкової політики та політики у сфері державної митної справи, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового, митного законодавства, здійснення в межах повноважень, передбачених законом, контролю за надходженням до бюджетів та державних цільових фондів податків і зборів, митних та інших платежів, державної політики у сфері контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів, державної політики з адміністрування єдиного внеску, а також боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань сплати єдиного внеску, державної політики у сфері контролю за своєчасністю здійснення розрахунків в іноземній валюті в установленій законом строк, дотриманням порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), а також за наявністю ліцензій на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону, торгових патентів [8].

2. Внесення на розгляд Міністра фінансів пропозицій щодо забезпечення формування:

- державної податкової політики;
- державної політики у сфері державної митної справи;
- державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового, митного законодавства, здійснення контролю за надходженням до бюджетів та державних цільових фондів податків і зборів, митних та інших платежів;
- державної політики у сфері контролю за виробництвом та обігом спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів;
- державної політики з адміністрування єдиного внеску, а також боротьби з правопорушеннями під час застосування законодавства з питань сплати єдиного внеску;
- державної політики у сфері контролю за своєчасністю здійснення розрахунків в іноземній валюті в установленій законом строк, дотриманням порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги), а також за наявністю ліцензій на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону, торгових патентів [8].

Правову основу своєї діяльності Державна фіскальна служба України здійснює на підставі законодавчих та фінансово-правових актів, серед яких:

- Конституція України;
- Кодекси України (Земельний, Податковий, Митний, Господарський процесуальний, Цивільний процесуальний, “Про надра”, Водний, Господарський, Лісовий, Цивільний, Бюджетний, “Про адміністративні правопорушення”);
- Закони України (“Про державну службу”, “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”, “Про запобігання корупції” тощо);
- Постанови (Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України);
- Розпорядження Кабінету Міністрів України;
- Укази Президента.

Отже, правовою основою регулювання будь-яких відносин, в тому числі і податкових є Конституція України. У ній закріплено принципові положення, завдяки яким будується податкове законодавство та загальні засади діяльності органів державної влади. Важливим також, є положення ст. 19 Конституції України в якому зазначено, що правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Зокрема, норми Конституції України, регулюють деякі податкові відносини. Відповідно до ст. 67 кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом. Усі громадяни щорічно подають до податкових інспекцій за місцем проживання декларації про свій майновий стан та доходи за минулий рік у порядку, встановленому законом [9].

Земельним Кодексом України (далі – ЗКУ), точніше завданням земельного законодавства є регулювання земельних відносин з метою забезпечення права на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад та держави, раціонального використання та охорони земель. Зокрема, у ст. 149 даного Кодексу зазначено, що земельні ділянки, надані у постійне користування із земель державної та комунальної власності, можуть вилучатися для суспільних та інших потреб за рішенням органів державної влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування на підставі та в порядку, передбачених цим Кодексом [10].

Згідно з Податковим Кодексом України (далі – ПКУ) регулюються відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначається вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час адміністрування податків, а також відповідальність за порушення податкового законодавства. У ст. 41 зазначено, що контролюючими органами є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову, державну митну політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового та митного законодавства, законодавства з питань сплати єдиного внеску та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючий орган (далі – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову та митну політику), його територіальні органи [11].

У ст. 28 Митного Кодексу України (далі – МКУ) зазначено, що перевірка законності та обґрунтованості рішень, дій або бездіяльності податкових органів або їх посадових осіб у порядку контролю. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, має право в порядку контролю за діяльністю підпорядкованих податкових органів або їх посадових осіб скасовувати або змінювати їхні неправомірні рішення, а також вживати передбачених законом заходів за фактами неправомірних рішень, дій або бездіяльності зазначених органів або осіб. Важливим, також є те, що у ст. 34.3 МКУ зазначено, що податкові органи та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності відповідно до закону можуть обмінюватися будь-якою інформацією, обмін якою прямо не передбачений законодавством України з питань державної митної справи, зокрема, з метою налагодження співробітництва з питань ідентифікації та протидії ризикам. Такий обмін може відбуватися на основі письмової угоди та передбачати доступ податкових органів до електронних інформаційних систем суб'єкта господарювання. Будь-яка інформація, що надається сторонами у ході співробітництва, є конфіденційною, якщо сторони не домовилися про інше [12].

Господарський процесуальний Кодекс України (далі – ГПКУ) визначає юрисдикцію та повноваження господарських судів, встановлює порядок здійснення судочинства у господарських судах [13]. Зокрема, у ст. 1 Цивільного процесуального Кодексу України (далі – ЦПКУ) зазначено, що ЦПКУ визначає юрисдикцію та повноваження загальних судів щодо цивільних спорів та інших визначених цим Кодексом справ, встановлює порядок здійснення цивільного судочинства [14].

Відповідно до ст. 2 Кодексу України про надра (далі – КУпН) завданням КУпН є регулювання гірничих відносин з метою забезпечення раціонального, комплексного використання надр для задоволення потреб у мінеральній сировині та інших потреб суспільного виробництва, охорони надр, гарантування при користуванні надрами безпеки людей, майна та навколишнього природного середовища, а також охорона прав і законних інтересів підприємств, установ, організацій та громадян [15]. Згідно з ст. 2 Водного Кодексу України (далі – ВКУ) завданням водного законодавства є регулювання правових відносин з метою забезпечення збереження, науково обґрунтованого, раціонального використання вод для потреб населення і галузей економіки, відтворення водних ресурсів, охорони вод від забруднення, засмічення та вичерпання, запобігання шкідливим діям вод та ліквідації їх наслідків, поліпшення стану водних об'єктів, а також охорони прав підприємств, установ, організацій і громадян на водокористування [16].

Стаття 1 Господарського кодексу України (далі – ГКУ) визначає основні засади господарювання в Україні і регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання [17]. Відповідно до ст. 3 Лісового Кодексу України (далі – ЛКУ) лісові відносини в Україні регулюються Конституцією України, Законом України “Про охорону навколишнього природного середовища”, цим Кодексом, іншими законодавчими актами України, а також прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами [18].

Цивільним Кодексом України (далі – ЦКУ) регулюються особисті немайнові та майнові відносини (цивільні відносини), засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників [19]. У ст. 1 Бюджетного Кодексу України (далі – БКУ) регулюються відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання та контролю за дотриманням бюджетного законодавства, і питання відповідальності за порушення бюджетного законодавства, а також визначаються правові засади утворення та погашення державного і місцевого боргу [20].

Завданням Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) є охорона прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств, установ і організацій, встановленого правопорядку, зміцнення законності, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі точного і неухильного додержання Конституції і законів України, поваги до прав, честі і гідності інших громадян, до правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповідальності перед суспільством. Зокрема, у ст. 164.1 зазначено, що неподання або несвоєчасне подання громадянами декларацій про доходи чи включення до декларацій перекручених даних, не ведення обліку або неналежне ведення обліку доходів і витрат, для яких законами України встановлено обов'язкову форму обліку, тягне за собою попередження або накладення штрафу у розмірі від трьох до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян [21].

Згідно з Законом України “Про державну службу” у ст. 2 зазначено, що державний службовець – це громадянин України, який займає посаду державної служби в органі державної влади, іншому державному органі, його апараті (секретаріаті) (далі – державний орган), одержує заробітну плату за рахунок коштів державного бюджету та здійснює встановлені для цієї посади повноваження, безпосередньо пов'язані з виконанням завдань і функцій такого державного органу, а також дотримується принципів державної служби [22].

Крім того, Закон України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” визначає правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду (контролю), їх посадових осіб і права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю) [23].

Закон України “Про запобігання корупції” визначає правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень [24].

В структурі ДФС виокремлюють також, податкові, митні органи та податкову міліцію. До загальних обов'язків податкових органів належать: брати на облік платників податків на підставі відомостей отриманих від реєстратора або на підставі поданих за бажанням платника документів та видавати (направляти поштою) платнику податків документи, що підтверджують взяття його на облік в органах ДФС; брати на облік відкриті платниками податків рахунки у фінансових установах на підставі повідомлень платників податків або фінансових установ; здійснювати реєстраційні процедури, пов'язані з окремими видами діяльності платника; дотримуватися конфіденційності щодо персоналізованої інформації про платників податків. Відповідно до покладених на відповідні податкові органи обов'язки вони також, мають права, які полягають у наступному: застосовувати фінансові санкції за неправильно заповнені та несвоєчасно подані або неподані податкові декларації; здійснювати виїзні та невиїзні перевірки платників податків; за рішенням суду вилучати готівку з кас боржників та інших місць її зберігання; ініціювати позови до господарського суду про визнання боржників банкрутами [25, с. 14].

Умовою, що робить митні органи податковими, є переміщення товарів через митний кордон і виникаючий при цьому обов'язок зі сплати податків. Діяльність даних органів регулюється МКУ. Повноваження митних органів щодо оподаткування можна розділити на фіскальні і правоохоронні, що деталізуються як податковим, так і митним законодавством.

Податкова міліція, яка відповідно до ст. 348 ПКУ складається із спеціальних підрозділів по боротьбі з податковими правопорушеннями, що діють у складі відповідних контролюючих органів, і здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, виконує оперативно-розшукову, кримінально-процесуальну та охоронну функції. Основними завданнями, якої є: запобігання кримінальним та іншим правопорушенням у сфері оподаткування та бюджетній сфері, їх розкриття, розслідування та провадження у справах про адміністративні правопорушення; розшук осіб, які переховуються від слідства та суду за кримінальні та інші правопорушення у сфері оподаткування та бюджетній сфері; запобігання і протидія корупції у контролюючих органах та виявлення її фактів; забезпечення безпеки діяльності працівників контролюючих органів, захисту їх від протиправних посягань, пов'язаних з виконанням службових обов'язків [11].

Органи не податкового профілю. Своєрідне місце займають у системі органів не податкового профілю органи Державного казначейства. Відповідно до Положення “Про Державну казначейську службу України” затвержене Постановою Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 215 Державна казначейська служба України (далі – ДКСУ) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів і який реалізує державну політику у сферах казначейського обслуговування бюджетних коштів, бухгалтерського обліку виконання бюджетів. Органи казначейства створені з метою забезпечення ефективного управління Державна казначейська служба України в податковій сфері виконує такі функції:

- здійснює бюджетне відшкодування податку на додану вартість;
- здійснює відкриття, закриття та обслуговування рахунків у системі електронного адміністрування податків.

Також, в процесі своєї діяльності ДКСУ має право отримувати від ДФСУ:

- в електронному вигляді списки платників податків, які перебувають на податковому обліку, проводити звірки надходжень платежів, контроль за справлянням яких покладено на ДФСУ, отримувати інформацію про вжиті заходи щодо стягнення простроченої заборгованості, документи, необхідні для повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань;

- інформацію про податки і збори (обов'язкові платежі) та інші доходи бюджету, документи, необхідні для повернення коштів, помилково та/або надміру зарахованих до бюджету, з проведенням звірки надходжень до бюджету;

- реєстри платників податків для відкриття, закриття рахунків та їх обслуговування у системі електронного адміністрування податків [26].

До податкових органів, які здійснюють управління в сфері оподаткування належить, також і Генеральна прокуратура України (далі – ГПУ). Відповідно до ст. 24.3. Закону України “Про прокуратуру” зазначено, що право подання апеляційної чи касаційної скарги на судові рішення в цивільній, адміністративній, господарській справі надається прокурору, який брав участь у судовому розгляді, а також незалежно від участі в розгляді справи прокурору вищого рівня: Генеральному прокурору, його першому заступнику та заступникам, керівникам регіональних та місцевих прокуратур, першим заступникам та заступникам керівників регіональних прокуратур [27].

До органів неподаткового профілю належать також, слідчі органи Служби безпеки України керуючись Законом України “Про Службу безпеки України” (далі – СБУ), зокрема у ст. 10 зазначено, що Центральне управління Служби безпеки України відповідає за стан державної безпеки, координує і контролює діяльність інших органів Служби безпеки України. До його складу входять апарат Голови Служби безпеки України та функціональні підрозділи: контррозвідки, військової контррозвідки, контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки, захисту національної державності, боротьби з корупцією і організованою злочинною діяльністю, інформаційно-аналітичний, оперативно-технічний, оперативного документування, слідчий, зв'язку, по роботі з особовим складом, адміністративно-господарський, фінансовий, військово-медичний та інші згідно з організаційною структурою Служби безпеки України [28].

Важливим органом, який належить до органів неподаткового контролю є Національна поліція України. Згідно з Законом України “Про Національну поліцію”, а саме відповідно до ст. 23 зазначено, що поліція відповідно до покладених на неї завдань: вживає заходів з метою виявлення кримінальних, адміністративних правопорушень; припиняє виявлені кримінальні та адміністративні правопорушення; здійснює своєчасне реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події; у випадках, визначених законом, здійснює провадження у справах про адміністративні правопорушення, приймає рішення про застосування адміністративних стягнень та забезпечує їх виконання; доставляє у випадках і порядку, визначених законом, затриманих осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення, та осіб, які вчинили адміністративне правопорушення; вживає заходів для забезпечення публічної безпеки і порядку під час примусового виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб), а також вживає заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю державних виконавців, приватних виконавців та інших осіб, які беруть участь у вчиненні виконавчих дій, здійснює привід у виконавчому провадженні [29].

Висновки. Отже, кожен орган відіграє важливе значення у становленні податкового законодавства України. Зокрема, державне правове регулювання діяльності даних органів розроблене таким чином, що діяльність одного органу не обмежується лише одним Законом або підзаконним актом, а все взаємопов'язано одне з одним. Роль кожного з податкових органів є важливою в загальній системі ефективного функціонування податкової системи України, але виходячи з цього ми можемо сказати, що податкова система нашої країни є однією з найскладніших, що тим самим заплутує нас в розподілі повноважень між органами. Важко зрозуміти, де закінчується юрисдикція одного податкового органу і починається іншого.

Література

1. Ярема Б. П. Податковий менеджмент [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Б. П. Ярема, В. П. Маринець. – Львів : Магнолія 2006, 2007. – Режим доступу до ресурсу: http://pidruchniki.com/1417012064390/ekonomika/podatkoviy_menedzhment_sistemi_upravlinnya_finansami.
2. Карп М. В. Налоговый менеджмент [Текст]: Учебник для вузов / М. В. Карп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 477 с.
3. Тимченко О.М. Податковий менеджмент [Електронний ресурс]: навчально-методичний посібник для самот. вивч. дисц./ О. М. Тимченко. – К.: КНЕУ, 2001. – Режим доступу до ресурсу: <http://polka-knig.com.ua/book.php?book=635>.
4. Дема Д. І. Податковий менеджмент : навч. посіб. / Д. І. Дема, І. В. Шевчук, Г. П. Мартинюк ; за заг. ред. Д. І. Деми. – К. : Алерта, 2017. – 256 с.
5. Горленко І. О. Методологічні засади впровадження горизонтального моніторингу великих платників податків / І. О. Горленко, Т.О. Скоромцова // Науковий вісник Національного університету Державної податкової служби України (економіка, право). – 2012 – № 2. – С. 92-98.

6. Зайцев О. В. Податковий менеджмент [Електронний ресурс] : конспект лекцій. У 2-х ч. для студ. спец. 7.050104 “Фінанси” усіх форм навчання. Ч.1 / О.В. Зайцев, О.В. Галахова. - Суми : СумДУ, 2009. - Режим доступу до ресурсу: http://elkniga.info/book_290.html.
7. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про Державну екологічну інспекцію” від 19.04.2017р. №275 : [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/275-2017-п>.
8. Постанова Кабінету Міністрів України “Про Державну фіскальну службу України” від 21.05.2014р. №236: [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/236-2014>.
9. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня. 1996 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/page4>.
10. Земельний кодекс України: від 25.10.2001р. № 2768-III : [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
11. Податковий кодекс України: від 02.12.2010р. № 2755-VI : [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
12. Митний кодекс України: від 13.03.2012р. № 4495-VI : [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
13. Господарський процесуальний кодекс України: від 06.11.1991р. № 1798-XII : [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
14. Цивільний процесуальний кодекс України: від 18.03.2004р. № 1618-IV : [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.
15. Кодекс України про надра: від 27.07.1994р. №36 : [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/132/94-вр>.
16. Водний кодекс України: від 06.06.1995р. № 24 : [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/213/95-вр>.
17. Господарський кодекс України: від 16.01.2003р. № 436-IV : [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
18. Лісовий кодекс України: від 21.01.1994р. № 3852-XII : [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>.
19. Цивільний кодекс України: від 16.01.2003р. № 40-44 : [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
20. Бюджетний кодекс України: від 08.07.2010р. № 2456-VI : [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
21. Кодекс України про адміністративні правопорушення: від 07.12.1984р. № 51 : [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
22. Закон України “Про державну службу” від 10.12.2015р. №4 : [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
23. Закон України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” від 05.04.2007р. №29 : [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/877-16>.
24. Закон України “Про запобігання корупції” від 14.10.2014р. №49 : [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
25. Акімова Л.М. Конспект лекцій з дисципліни “Податковий менеджмент” для студентів спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”, денної та заочної форм навчання / Л. М. Акімова, Рівне : НУВГП, 2017. – 40 с.
26. Постанова Кабінету Міністрів України “ Про Державну казначейську службу України” від 15.04.2015р. №215 : [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-п>.
27. Закон України “Про прокуратуру” від 14.10.2014р. № 1697-VII : [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
28. Закон України “Про Службу безпеки України” від 25.03.1992р. № 27 : [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>.
29. Закон України “Про Національну поліцію” від 02.07.2015р. № 40-41 : [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.